UN EXEMPLU DE TENACITATE ȘI CONDUITĂ

Într-o dimineață cenușie de toamnă am stat mai bine de o oră „la o parolă" cu **Mircea Neșu**, marele „sufletist" al încercatei echipe Crișul din Oradea. Am discutat atunci multe și de toate... Despre începuturile activității lui pe plan fotbalistic, despre micile, marile bucurii și ghinioane trăite pe gazon, despre anii, nu atît de liniștiți ai studenției, petrecuți în cetatea universitară clujeană și închinați unui ideal de viață — profesiunea de medic internist, despre familie și despre atîtea altele.

Acest tînăr admirabil se destăinuie calm și cu bogăție de amănunte. În tot ce spune, păstrează un anumit echilibru, nu exagerează cu nimic, faptele și întîmplările petrecute le derulează fără izul senzaționalului. Ca un leit motiv, fiecare frîntură din activitatea sa este punctată adesea de aprecieri proprii, adevărate coordonate etice ce au ajutat la formarea fotbalistului și actualului medic Mircea Neșu: **„Mi-a plăcut să-mi respect dascălii", „În viață trebuie să ai tăria de a trece peste obstacole", „M-am străduit și am reușit să fiu un om echilibrat", „Nu-mi plac compromisurile, sînt exigent cu mine însumi", „Îmi place să fiu mereu cu fruntea sus".** Toate la un loc definesc trăsăturile de caracter ale lui **Mircea Neșu.**

El are cuvinte de respect pentru primii săi antrenori, **Ilie Cricitoiu** și **Toni Dascălu**, pe timpul cînd a jucat la Minerul Bihor. Se însuflețește cînd vorbește despre acela ce a fost **Francisc Ronay**, care l-a promovat în echipa Crișana, unde avea să suplinească unul din locurile lăsate vacante de **Țiriac** sau **Băcuț I**, echipă cu care a cîștigat campionatul Diviziei B. A fost prima satisfacție pe planul fotbalului. A venit apoi perioada de afirmare în echipa marilor speranțe — Viitorul — la cîrma căreia se aflau antrenorii **Gheorghe Ola** și **Bazil Marian**, dar și aceea a ghinioanelor. În acel an, cînd reprezentativa României cîștiga turneul U.E.F.A. rezervat juniorilor, Neșu, piesă de mare importanță în echipă, avea să lipsească din finalul competiției datorită unei fracturi la mînă. Neșansa îl urmărește pe

MIRCEA NEȘU

gazon și atunci cînd pașii i-au fost îndreptați de niște medici spre formația „șepcilor roșii", unde activa **Titi Teașcă.**

— „La meciul de debut în echipa pe care o îndrăgisem mi s-a fracturat piciorul sting, rămînînd în afara terenului de antrenament și de joc aproape opt luni. Am reintrat dar, după trei meciuri, din nou fractură la același picior! Eram tare decepționat".

— Și cu facultatea...?

— „Mă înscrisesem la examenul de admitere al facultății de medicină generală, însă accidentul mi-a răpit posibilitatea unei pregătiri adecvate. Mi-am aminat intențiile pentru toamna următoare, pentru că nu concepeam să mă rog de cineva pentru anumite facilități. Și, ca un făcut, a venit cea de-a doua indisponibilitate, tot în perioada pregătirii examenelor. Nu m-am mai lăsat învins și cu ajutorul neprecupețit al conferențiarului radiolog Hugo Rațiu și al profesorului doctor chirurg Aurel Nan, care îmi făcuseră operațiile de rigoare, m-am pregătit asiduu pentru examenele pe targă. Mediul grupei din care făceam parte, colegi serioși și buni la învățătură, m-a ambiționat, m-a ajutat să-mpletesc cum nu se poate mai bine obligațiile universitare cu cele de ordin sportiv".

Marile încercări care i-au răpit lui **Mircea Neșu** afirmarea deplină a talentului și disponibilităților sale fotbalistice sînt compensate astăzi de realizarea lui pe plan profesional. Absolvind cu 9 examenul de stat în 1970, el este astăzi un medic apreciat în unitatea spitalicească orădeană unde este încadrat. Călăuzit de aceleași principii morale enunțate la începutul acestor rînduri, **Neșu** își împarte judicios răspunderile sale pe gazon și în afara lui, în cadrul unui program destul de încărcat. **(„Mi-aș dori să am de-a face întotdeauna cu oameni exemplari și buni familiști așa cum este Neșu"** — spune **Coidum**, antrenorul Crișului).

— Dacă jucătorul și medicul Neșu ar încerca să tragă linie peste anii parcurși, la ce rezultat ar ajunge?

— „Una peste alta, în ciuda greutăților prin care am trecut, sînt mulțumit de toate. M-am bucurat de cîștigarea turneului U.E.F.A., am făcut parte din echipa „U" care a adus în 1965 Cupa României în vitrina clubului, am făcut atîtea expediții peste hotare din care am învățat multe lucruri pentru cultura mea generală. Acum am un singur ideal în viață: să mă perfecționez în nobila și umana profesiune de medic. Într-un an, doi, cred că mă voi retrage, cu regret trebuie s-o spun, din fotbal și atunci întregul meu timp va fi dedicat medicinei.

Succes, Neșule!

Stelian TRANDAFIRESCU

MIJLOCAȘUL CU PLĂMÎNI DE OȚEL

Nins la tîmple, mergînd cu pas ușor săltat dar nu grăbit, omul pe care nu-l știu să se fi enervat vreodată este în calitatea sa de antrenor, la fel de stimat și de iubit ca și atunci cînd era jucător. Nu era meci în care, la pauză, mijlocașul fără odihnă să nu-și fi schimbat tricoul ud leoarcă. **Ștefan Onisie**, căci despre el este vorba, „Toto", așa cum l-au poreclit frații **Zavoda** încă de pe vremea cînd erau colegi de echipă la **C.C.A.**, a rămas același tip de bonom, trăsătură de caracter cu care și-a atras dragostea tuturor.

La cei 46 de ani, **Ștefan Onisie** se poate mîndri cu o activitate sportivă plină de satisfacție. Poate cu un singur regret, acela că la vîrsta de 33 de ani un accident la genunchi l-a ținut o perioadă îndelungată de timp departe de dreptunghiul verde și l-a determinat să înlocuiască activitatea de jucător cu cea de antrenor. **„A fost tare grea despărțirea de tricoul cu nr. 5, de colegii de echipă, alături de care am trăit ani în șir bucuria succesului sau decepția înfrîngerii. Mi-amintesc de acea duminică cînd au păsit fără mine pe teren. Ochii mi se împăienjeniseră de lacrimi. Aveam o consolare, eram totuși la cîțiva metri de ei. Le simțeam suflarea, trăiam fiecare fază ca și înainte, cu singura deosebire că ne despărțea pista stadionului. Și cît de greu poți accepta, în primele zile, să privești un meci de pe banca de antrenor"**

★

Comunistul **Ștefan Onisie** a avut o copilărie tristă. Fiu de miner din **Valea Jiului**, s-a născut la **Vulcan** unde coltucul de pîine se împărțea egal cu ceilalți copii de joacă. A pus pentru prima oară piciorul pe o minge adevărată, cu cameră de cauciuc și anvelopă de piele, la echipa **Minerul Lupeni**. **„Parcă mi-era teamă s-o lovesc, atît de frumoasă era"**. Totuși, la îndemnurile antrenorului **V. Lazăr**, a tras un șut cu sete și mingea s-a oprit în colțul porții. Așa a rămas **Onisie** la echipa din **Lupeni**, trecînd pe toată filiera, de la copii la seniori. Abia împlinise 16 ani și iată-l titular pe postul de inter dreapta alături de **Nicșa, Carpineț, Anisie** și alți cunoscuți jucători.

După patru ani de activitate, pleacă din **Valea Jiului** la **Arad**, dar tot la o echipă muncitorească. Din 1945 joacă la **A.M.E.F.A.** unde antrenorii **Czinczer** și

ȘTEFAN ONISIE

Albu, depistînd la **Onisie** precizia în pase, îl preferă pe postul de half. Și nu s-ar putea spune că **Slivăț, Mari, Pernechi** sau **Bătrîn** nu se declarau mulțumiți de „serviciul" tînărului mijlocaș. Apoi noua lui echipă, din 1948, se numește **A.S.A. București**. Un an mai tîrziu cunoaște satisfacția cuceririi **„Cupei României"** într-o finală extrem de disputată cu **Universitatea Cluj**. Antrenorul **F.Ronay**, care se ocupa de pregătirea echipei, cunoscîndu-i conduita exemplară de sportiv și de om, îi propune în vara anului 1951 transferul la o altă formație militară: **A.S.A. Cîmpulung**. Cu un lot valoros din care făceau parte **Birtașu, Coman, Fusulan, Alexandrescu, Zeană, Rodeanu, Bădeanțu, Girleanu, M. Smărăndescu, Motronea** și alții obține rezultate foarte bune și, tocmai cînd era la un pas să cîștige campionatul, echipa se desființează. **Onisie** revine la vechiul club, devenit acum **C.C.A.** În continuare „mijlocașul cărăuș" cunoaște an de an mari satisfacții. Cu cea mai valoroasă formație pe care a avut-o clubul militar, sub îndrumarea antrenorilor **Gh. Popescu** și **F. Ronay** cîștigă de două ori campionatul în 1953 și 1956 și din nou cupa în 1955. Este selecționat de 11 ori în echipa națională și primește titlul de maestru al sportului.

A doua perioadă a tinereții lui **Ștefan Onisie** este dedicată muncii de antrenor la C.C.A. Sînt schimbați pe rînd, **Gh. Popescu, Gh. Ola, I. Savu**, numai secundul **Onisie** este preferat în permanență, fiind o perioadă de timp și antrenor principal. Vitrina cu trofee i se alătură altele noi: titlul de campioană în 1959, 1960 și 1968 și **„Cupa României"** edițiile 1963 1967 și 1970. Pentru tactul său pedagogic, pentru exemplara sa conduită, i se încredințează și destinele echipei naționale unde îl secondează mai întîi pe **Gh. Popescu**, apoi pe **Angelo Niculescu.**

Dacă îl întrebi pe **„Toto"** care este cea mai mare performanță din cariera sa, îți va răspunde fără ezitare: **„Splendida victorie din anul 1956, cînd am învins la Belgrad Iugoslavia cu 1—0. Făceam parte din echipă și cînd arbitrul a fluierat sfîrșitul meciului nu-mi venea să-mi cred ochilor că i-am învins pe Beara, Zebec, Vukas sau Miliutinovici".**

Ștefan Onisie dorea de mult să antreneze o echipă studențească. Visul i s-a împlinit în vara acestui an, cînd a preluat conducerea tehnică a **Universității Cluj**. Era afectat de ultimul insucces, cel cu **Petrolul**, dar așa cum l-am cunoscut dintotdeauna, bun și sincer, a trecut pe la fiecare jucător și l-a mîngîiat părintește pe creștet: **„Nu-i nimic, băieți, cine nu știe să piardă nu știe să cîștige. Sînt sigur că, așa cum ne-am propus cu toții, ne vom clasa printre primele cinci echipe și vom avea un cuvînt greu de spus și în Cupa României".**

Acesta este **Ștefan Onisie**, omul, sportivul și antrenorul.

Gheorghe NERTEA

CÎND TALENTUL FACE CASĂ BUNĂ CU OMENIA

Petre Libardi face parte din categoria rară a fotbaliștilor strălucitori (la un moment dat) într-o echipă cenușie; din grupul restrîns al jucătorilor care nu știu cînd și unde se convoacă comisia de disciplină; din tagma superioară a căpitanilor de echipă în stare să-și merite brasarda șapte ani neîntrerupți; în sfîrșit, dintre acei puțini care se cunună pe viață cu un singur club, în ciuda tuturor ofertelor și a tuturor tentațiilor.

Petre Libardi a venit în fotbal, trecînd prin sala de box. Se plecase și el în fața tradiției de la Grupul școlar minier din Cîmpulung Muscel, ca elevii de 14 ani să-și încerce îndeminarea în ring sub privirea expertă a unui mare animator local, profesorul Panaitescu. Băiatul era vînjos, ager, ambițios, progresa rapid, ajunsese chiar în faza de zonă a campionatului republican de juniori. Uitase de tăpșanul din comuna natală (Pescăreasa), unde uimea puștimea cu fentele și golurile sale. Se voia boxer, și-și pusese toate speranțele într-o gală organizată în sala cinematografului de peste drum de casa sa. Îi convocase și pe cei trei frați mai mari, cu gîndul nemărturisit de a obține, în familie, un sprijin majoritar pentru adeziunea sa la un sport dificil. S-a întîmplat însă ca adversarul din seara aceea (cu stele verzi) să atîrne mai greu la cîntar, să fie mai rutinat și mai dur. Petrică s-a întors acasă cu pecetea înfrîngerii pe obraji, argument suficient în ochii mamei de a stopa cu autoritate veleitățile de boxer ale lui prislea. A renunțat la pugilat, și așa, cu nasul iremediabil „de boxer", s-a dus la echipa de fotbal regională Minerul Cîmpulung, unde fratele său, Stelu, jucător de bază, îl aștepta de mult și cu răbdare.

Libardi devenise golgeter în echipă, se detașa net de coechipieri și adversari, a pus un umăr decisiv la ascensiunea formației pînă în pragul Diviziei B.

În 1962 a fost transferat la Dinamo Pitești, *de unde, s-a întors repede, dezolat că nu putuse sparge, într-o echipă superioară, tandemul de atacanți centrali* Turcan — Lovin. *Dar Viorel Tîlmaciu, antrenorul căruia Libardi îi datorează inițierea în adevăratul fotbal, îl chema degrabă în* Valea Jiului, *unde o echipă (Jiul Petroșani) își proclamase, drept crez, promovarea în Divizia A.*

PETRE LIBARDI

Într-o miercuri de octombrie a anului 1963, Libardi cobora în gara din Petroșani ca să urce definitiv în fotbalul de performanță. A jucat în B, a promovat odată cu echipa în prima divizie, s-a impus prin talent, muncă și seriozitate în „societatea înaltă" a fotbalului nostru. Șase selecționări în lotul de tineret, zece în cel olimpic, un meci (contra Poloniei) *în echipa națională, a fost răsplata valorii indiscutabile a acestui fotbalist care dimineața se antrena, după-amiaza se odihnea, iar seara mergea la liceu. Feciorul de miner din* Pescăreasa *a devenit, apoi, student la Facultatea de Topografie Minieră. S-a legat de* Valea Jiului *profesional și fotbalistic, și-a întemeiat un cămin, s-a statornicit efectiv și afectiv, acolo, în* Petroșani, *lîngă gura minei de cărbuni. A devenit un idol al mișcării fotbalistice din regiune, dar un idol fără ifose, fără fasoane și fără pretenții. Suportul său s-a clădit dintr-o etică fără fisuri și din încrederea neînșelată a oamenilor că investesc sentimente într-un om și un fotbalist adevărat.*

Deunăzi, l-am văzut pe Libardi *la el acasă. Nu juca în meciul cu* Dinamo București, *dar venise la stadion aproape susținut pe brațe, după o operație de apendicită suportată cu două zile înainte. Era conectat înaintea acestui meci important la emoția vizibilă a întregii echipe. La sfîrșitul partidei, după victorie, a intrat greoi în cabină, prăbușindu-se pe umărul lui* Georgescu, *plîngînd, literalmente plîngînd de bucurie. L-a căutat apoi cu ochii pe* Mulțescu, *foarte tînărul* Mulțescu, *înlocuitorul său în echipă.* Mulțescu *jucase bine și* Libardi *a avut pentru el o privire de recunoștință și o mîngîiere bună pe obrazul asprit de efort.* Petrică Libardi, *scăldat într-o mentalitate de aur, mulțumea jucătorului care l-a înlocuit cu succes.*

Ion CUPEN